

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.VI.37.559/2011/5.szám

A Kúria a dr.Kovács Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.László Ildikó (1245 Budapest, Pf. 1036 levelezési című) ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes elleni versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróság előtt 11.K.31.070/2010. számon indult, a Fővárosi Ítéltábla által 2011. május 25. napján hozott 2.Kf.27.121/2011/6. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes részéről 23. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.121/2011/6. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Bíróság 11.K.31.070/2010/14. számú ítéletének a bírság mérséklésére vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét e körben is elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (egyszázezer) forint elsőfokú, 50.000 (ötvenezer) másodfokú és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 300.000 (háromszázezer) forint kereseti részilletéket, további 300.000 (háromszázezer) forint fellebbezési illetéket, valamint 300.000 (háromszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fő tevékenységi körként gyógyászati készülékek direkt marketing rendszerű értékesítésével foglalkozó felperesnél az alperes versenyfelügyeleti eljárás keretében vizsgálta a 2001. tavaszától forgalmazott szín- és fényterápiás készülék értékesítését elősegítő (a továbbiakban: Készülék) a felperes által közzétett fogyasztóknak nyújtott tájékoztatásokat.

Ennek eredményeként a 2009. május 27-én meghozott Vj.147/2008/31. számú határozatában megállapította, hogy a felperes 2005-től 2008. augusztus 31-ig a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 8. § /1/ bekezdésébe, 8. /2/ bekezdés a/ és b/ pontjába ütközően fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást, míg 2008. szeptember 1-je és 2008. december 31-e között a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § /1/ és /4/ bekezdésébe és a melléklet 17. pontjába, valamint a 3. §

/3/ bekezdésébe, 6. § /1/ bekezdés b/, bg/, bj/ pontjaiba, 7. § /1/ bekezdésébe ütközően tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amikor tájékoztató anyagaiban azt állította, hogy a készülék használata alkalmas betegségek, egészségügyi problémák megelőzésére, gyógyítására és kezelésére, illetve utókezelésére, testi és lelki sérülések kezelésére, kozmetikai kezelések hatásfokának jelentős növelésére, méregtelenítésre, külső megjelenés kedvező befolyásolására vagy fogyasztásra, és az értelmi állapot, illetve képességek kedvező befolyásolására; valamint egyes tájékoztató anyagaiban elhallgatta, hogy a gyógyhatások vonatkozásában szakhatóság a Készüléket nem vizsgálta, máshol pedig azt sugallta, hogy szakhatóság a Készüléket az állított gyógyhatások vonatkozásában vizsgálta. Az alperes a felperest a jogsértő magatartás további folytatásától eltiltotta, továbbá kötelezte a határozat megállapítására vonatkozó rendelkezései közzétételére, valamint a Tpv. 78. § /1/ bekezdésére alapozottan 10 millió forint bírság megfizetésére.

A bírság összege meghatározása során súlyosító körülményként értékelte, hogy a felperes magatartása különösen sérülékeny fogyasztói csoportot érintett; a felperes több éven keresztül folytatta a jogsértő magatartást. A felperesnek több éves, bírói gyakorlat által is megerősített normához kellett volna magatartását igazítania, ennek hiányában magatartása alappal felróható arányában jelentős összeget fordított tájékoztatásra; a kommunikációs eszközök viszonylag széles körben kerültek alkalmazásra. Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a felperes a versenyfelügyeleti eljárás alatt változtatott tájékoztatási gyakorlatán.

A felperes keresetét az elsőfokú bíróság a bírság összege tekintetében részben alaposnak találta, azt 5.000.000 forintra

mérsékelte, ezen túlmenően a keresetet elutasította. Ítélete indokolásában - egyebek mellett - kifejtette, hogy a felperes a termék gyógyító terápiás hatásának igazolására szolgáló, az adott termék betegségeket megelőző kezelő-gyógyító hatását alátámasztó, tudományos ismereteket is magában foglaló szakvéleményt és egyéb bizonyítékokat nem csatolt, noha perben a bizonyítás őt terhelte volna.

A bírság összege meghatározása körében kiemelte, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban tett adatszolgáltatás nem tekinthető a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató olyan enyhítő körülménynek, amely önmagában enyhébb szankció kiszabását vonná maga után. Nem tartotta helytállónak a más vállalkozásokkal szemben hozott alperesi döntésre való hivatkozást sem, lévén a bírósági felülvizsgálat tárgya a felperessel szemben lefolytatott hatósági vizsgálat eredményeként hozott határozat jogszerűsége volt.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta azonban, hogy a 2009. május 27-én meghozott alperesi határozat ténylegesen 2010. február 2-án, több, mint nyolc hónap múltán került kézbesítésre, amely késedelemnek kellő magyarázatát az alperes nem tudta megadni. A felperes nem igazolta, hogy a kézbesítési késedelem kihatott volna az ügy érdemére, azonban a bíróság megítélése szerint a határozat meghozatala és annak közlése közötti jelentős időmúlás, az ezzel okozott bizonytalan jogi helyzet a felperes számára - további bizonyítás nélkül is elfogadhatóan - komoly hátrányokat okozott, amely javára lényeges enyhítő körülményként figyelembe vehető.

A határozat elleni felperesi és alperesi fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Határozatában kifejtette, hogy a perbeli esetben a versenyfelügyeleti eljárás tárgya nem a készülék minősége, a termékbiztonsági előírásoknak való megfelelése volt, ugyanis az alperes a felperes által a készülék felhasználásával összefüggésben adott (elhallgatott) fogyasztói tájékoztatást vizsgálta. Ebben a körben az alperes a tényállást megfelelő mértékben feltárta, rögzítette az azt befolyásoló valamennyi körülményt és jogszerűen értékelte a perbeli információkat nyújtó tájékoztatásokat, nem tévedve abban, hogy azokat a fogyasztó miként értékelhette és az számára milyen üzenetet közvetített. Nem nyert igazolást, hogy a készülék gyógyhatású terméknek minősülne, a felperesi közlések jogsértő jellegét az alperes a Tpv. és az Fttv. alapján helytállónak állapította meg.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helytállónak fejtette ki azt is, hogy a versenytanács mérlegelése a Pp. 339/B. §-ában megfogalmazott mérlegelésre irányadó követelményeket kielégíti. Az elsőfokú bíróság a felperes által felhozott és a bírságot csökkentő tényezőként figyelembe venni kért körülményeket

teljes körűen értékelte, az ott felhívottakkal, azok megismétlése nélkül, a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

A bírságösszeg megállapításánál nem a bírság Tpvt. 78. §

/1/ bekezdésében meghatározott maximumérték a kiindulási alap, továbbá a más ügyekben hozott alperesi döntések a bíróságot nem kötik. Rámutatott a másodfokú bíróság, hogy a perbeli esetben a bírságösszeg akár a felperes 2007., akár a 2008. évi nettó árbevételeire figyelemmel, a jogszabály által meghatározott felső határtól elmaradt. Az alperes a Tpvt. 78. §-ában írtakat helyesen alkalmazta, határozatában a súlyosító és enyhítő körülményeket felsorolta.

A kézbesítési késedelem tényére alapozottan a másodfokú bíróság is egyetértett az elsőfokú ítéletben foglaltakkal, miszerint e körülmény a bírság összegének mérséklésére alapot adott. Kifejtette, hogy a határozat közlése a tisztességes ügyintézés része. A kézbesítési szabályok megtartása garanciális jelentőségű, hisz a közlés időpontjához olyan jogok és kötelezettségek (kereset előterjesztésére nyitva álló határidő megnyílta, a jogerő beálltának megállapítása, végrehajthatóság) kapcsolhatók, amelyek az eljárásban különös jelentőséggel bírnak. Az alperes a késedelmes kézbesítés tényét bár elismerte, okát nem tárta fel. Az elsőfokú bíróság helyesen utalt a Legfelsőbb Bíróság 1/2010.(II.18.) Közigazgatási jogegységi határozatában írtakra azzal, hogy a késedelmes kézbesítés okozta hátrányok bizonytalan jogi helyzetet eredményeztek, kihatott az ügy érdemére is, és amit a jogsértés megállapítása, az emiatt alkalmazott szankció és egyéb kötelezés együttese alkot. A felperes valóban tudomással bírt a versenyhatósági eljáráson kihirdetett döntésről, azonban csak az alperesi határozat részletes indokolásának ismeretében volt arra lehetősége, hogy a reklámozási gyakorlatát, a marketing kommunikációs anyagait megváltoztassa. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a bírság megfizetése olyan gazdasági évre esett, amelyben a korábbi időszakhoz képest a felperes árbevétele csökkent. A határozat késedelmes kézbesítése a felperes jogérvényesítési lehetőségét is megnehezítette, részben, mert a szabályszerű kézbesítés hiányában a bírósághoz fordulás lehetősége nem nyílt meg, részben azért, mert 2010. január 1. napjától a jogorvoslati illetékszabályok megváltoztak, az illeték összege megemelkedett.

Az elsőfokú bíróság a Tpvt. 83. § /4/ bekezdése, a Pp. 339. § /2/ bekezdése szerinti megváltoztatási jogkörével élve jogszerűen mérsékelte az általa értékelt új szempontok ismeretében a kiszabott bírságot. Ezen körülmények értékelése nem tekintendő a hatósági mérlegelés felülmérlegelésének.

A jogerős ítéletnek a bírság összegének csökkentését helybenhagyó és annak indokolására vonatkozó része ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, kérve annak hatályon kívül helyezését, elsődlegesen a keresetet teljes egészében elutasító döntés

meghozatalát, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Tpvt. 78. § (3) bekezdésében a Pp. 221. § /1/ bekezdésében, 339. §-ában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 111. § (1) bekezdésében foglaltakat. Az idézett jogszabályi előírásokból és a bírói gyakorlatból azt a következtetést vonta le, hogy a kézbesítési késedelem abban az esetben szolgálhat a határozat megváltoztatásának alapjául, amennyiben az ügy érdemét érinti, vagyis más döntés született volna, amennyiben az alperes határidőben hozza meg határozatát. A felperes nem igazolta, hogy a kézbesítési késedelem bármilyen módon kihatott volna az ügy érdemére, illet a rendelkezésre álló iratokból a bíróság sem állapított meg. A jogerős ítélet ugyan indokolta a bírságcsökkentést, azonban az nem volt jogszerű, ugyanis az ügyintézésrel összefüggő eljárási szabálysértés a határozat megváltoztatására nem adhatott alapot. Állította, hogy a bírság kiszabása során jogszabálysértést nem követett el (amelyet az ítéletek is rögzítettek), így a Tpvt. 78. § alapján nem lett volna jogszerű lehetőség a bírság csökkentésére.

A másodfokú bíróság ítéletét hiányosan, illetve okszerűtlenül indokolta, nem jelölte meg, hogy mely jogszabályt sértett meg az alperes, de azt sem, hogy a késedelem miért eredményezi a bírság csökkentését. A másodfokú bíróság által megjelölt hátrányok és a kézbesítési késedelem között okozati összefüggés nem áll fenn. A jogerős ítélet ellentétben áll az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel. Az előbbi azt rögzítette, hogy a felperes a kézbesítési késedelemmel összefüggésben nem igazolt olyan körülményt, ami a tisztességes ügyintézéshez való jog jelentős, a döntés érdemére kiható megsértését eredményezte volna, ugyanakkor a másodfokú ítélet már jelentős érdemi jogsértést állapított meg, anélkül, hogy a felperes bármilyen új körülményre rámutatott volna. A tájékoztatások átdolgozásának költsége a határozat következménye és a nem a kézbesítési késedelemé. A felperes megkapta az alperes előzetes érveléssel alátámasztott álláspontját és a szóbeli indokolást is megismerte, így tudta, pontosan milyen tartalmú tájékoztatás felel meg az alperes döntésének. A felperes a bírság összegét azóta sem fizette meg, noha a határozat kihirdetésekor annak nagyságát már megismerte. Az illetékfizetési kötelezettség, ha enyhítő körülményként figyelembe vehető is volna, akkor sem lenne elfogadható, mert nem tűnik ki az indokolásból, hogy a bírság összege miért nem az illetékemelkedés összegével csökkent. A másodfokú bíróság nem jelölte meg, mely jogszabályra tekintettel csökkenthető a bírság összege, noha elismerten a Tpvt. 78. §-ában foglaltaknak megfelelően mérlegelt az alperes. Nem indokolta azt sem, hogy miért 5.000.000 forinttal csökkentette a bírság összegét. Az sem derül ki az ítéletből, hogy a hivatkozott jogegységi

határozatban foglaltak miként eredményezhetik a bírságcsökkentést.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el és a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúriának a felülvizsgálati kérelem kapcsán abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a döntés meghozatala és a határozat kézbesítése között eltelt időre alapozottan megállapítható-e olyan eljárási jogszabálysértés, amely az ügy érdemére is kihatott és ezáltal a bírság mérséklésére alapot adhatott.

A rendelkezésre álló iratokból kétségek nélkül megállapítható, hogy az alperes a bírság összegét a feltárt és a határozatában tételesen megjelölt jogsértésekre alapozottan a Tpv. 78. § /3/ bekezdésében felsorolt szempontrendszer figyelembevételével határozta meg. A határozat 70. pontjában az alperes számot adott azon körülményekről, amelyet a bírság kiszabása során súlyosító, illetve enyhítő körülményként értékelte. Az alperes a mérlegelési jogkörében hozott határozatában a mérlegelés szempontjairól kellőképpen számot adott, határozata indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik, a Pp. 339/B. §-ában foglaltak sérelmét az eljárási bírók a terhére nem állapították meg.

Az alperes a határozatot késedelmesen, a meghozatalához képest több, mint nyolc hónap elteltével kézbesítette a felperesnek, amely kétségek nélkül súlyos eljárási jogszabálysértésnek tekintendő. Az 1/2010. Közigazgatási jogegységi határozatban foglaltak ismeretében ugyanakkor vizsgálni kellett, hogy a Ket. 4. § /1/ bekezdésében foglalt tisztességes ügyintézéshez való jog sérelmével járó kézbesítési késedelem a döntés érdemére kihatott-e.

A Kúria hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak tanúsága szerint a feltárt kézbesítési késedelem kapcsán a felperes nem igazolta, hogy az bármilyen módon kihatott volna az ügy érdemére, de ilyet maga a Fővárosi Bíróság sem állapított meg. Helytállóan hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperes a fellebbezésében az elsőfokú eljárás során előadottakhoz képest fellebbezésében új tényre, körülményre, bizonyítékra nem hivatkozott, különösképpen nem az illetékszabályok megváltozása miatt előállt, a jogérvényesítést érintő magasabb illetékfizetési kötelezettségre. Ezzel szemben a jogerős ítélet is hangsúlyozta, hogy a felperes a 2009. május 27. napján tartott versenyhatósági eljárásan kihirdetett döntésről tudomással bírt, így számolni kellett a bírságfizetési kötelezettséggel, valamint az

addigi reklámozási gyakorlat megváltoztatásának szükségességével. A felperes a fentebb említett időpontot követően tisztában volt a bírságteher nagyságával, az pedig a határozat jogszerűsége vizsgálata során javára nem értékelhető, hogy időközben az elért árbevétele csökkent. Megjegyzendő, az eljárás során nem merült fel adat arra, hogy a felperes szándékot mutatott volna a bírság megfizetésére. A Kúria osztja azon alperesi álláspontot, hogy a felperes tájékoztatásainak átdolgozása a határozatban feltárt és rögzített jogsértések következménye, okozati összefüggésbe a kézbesítési késedelemmel nem hozható. A határozat időbeni közlése ugyan a tisztességes ügyintézéshez hozzátartozik és a késedelmes kézbesítés az adott esetben az ügyfél részére valóban kimutatható anyagi kárt is okozhat (pl. magasabb illetékfizetési kötelezettségben megtestesülő jogérvényesítési költség), azonban a felperes nem hivatkozott olyan, ezen alapelv sérelmével összefüggésben felmerült hátrányra, amely az ügy érdemére kihatott volna és ilyet sem az első, sem a másodfokú bíróság nem tárt fel.

Összegezve, a Kúria a jogerős ítéletben foglaltaktól eltérően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kézbesítési késedelem valóban a tisztességes ügyintézéshez való jog sérelmével járt, azonban ez az eljárási jogszabálysértés a döntés érdemére nem hatott ki. A felperes nincs elzárva attól, hogy a késedelmes ügyintézéshez kapcsolható és kimutatható, az alperes által okozott esetleges anyagi kár megtérítése iránt polgári peres eljárást kezdeményezzen.

A felülvizsgálati kérelemmel érintett körben a jogerős ítélet jogszabálysértőnek bizonyult, ezért a Kúria azt a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapulvételével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletnek, a bírság mérséklésére vonatkozó rendelkezésének, a Pp. 339. § /1/ bekezdése szerinti hatályon kívül helyezése mellett a keresetet teljes egészében elutasította.

A Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján a felperes köteles az első- és másodfokú, valamint a felülvizsgálati eljárásban felmerült alperest illető perköltség megfizetésére.

Köteles továbbá a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán lerováásra nem került és pervesztessége folytán viselni köteles további kereseti részilleték, az alperesi fellebbezés folytán felmerült fellebbezési, valamint a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére, figyelemmel az 1990. évi XCIII. törvény 42. § /1/ bekezdés a/ pontjára, 46. § /1/ bekezdésére, 50. § /1/ bekezdésére, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdésére.

, 2012. szeptember 19.

Dr.Márton Gizella sk. tanácselnök, Dr.Sperka Kálmán sk. előadó

bíró, Dr.Rothermel Erika sk. bíró

A kiadmány hiteléül

bírósági írnok